

Mənim yaradıcı missiyamın başlıca meyarı

Müsaibimiz görkəmli yazıçı-dramaturq Hüseynbala Mirələmovdur

- Son illərdə qələmə aldığınız əsərlərinizdə, xüsusilə, "İki şah, iki sultan" trilogiyanızda bir çox tarixi şəxsiyyətlərin obrazını yaratmışınız. Nədən yaradıcı tarixi baxış zərurəti?

- Bu mövzuda böyük boşluqlar vardı. Bir yazıçı olaraq qışqıran bu boşluğu doldurmaq istədim.

- Müasir mövzuda yazılan əsərlərdən sonra belə bir ciddi və ağır istiqamətə yönəlmək çətin oldu, yəqin.

- Çox çətindir. Tarixi mövzuda əsər meydana qoymaq çox çətindir. Həm də müsuliyyət hissi var. Tarixin hər dövrünü, mühtini, insanların geyimindən tutmuş, dil səciyyəsinə qədər öyrənmək və bədiləşdirmək çəhdi yazıçı üzərində böyük yük olur.

- Əlbəttə, yazıçı peşakarlığa, tarixə bədlilik, vətəndaş vəfəsinə - bütün bu komponentləri bir araya gətirmək çox maraqlıdır...

- Bilirsiniz, tarix dövlət və dövlətçilik, insan və dövləti mənəibətdir haqqında heç qəhərdən tükənməz xəzinəsidir. Həç de sadəfidi deyil ki, İsa Muğanna "Moşşər" do Nasimnin dililo "haqiqət cümlo-alomidir" boyanı edirdi. Bolko do, bu, monim subyekti fikrimdir, ancaq bir yazıçı kimi forqindoyem ki, tarixdən və həyatın özündən gələn ədəbi obrazlar haqiqətə daha yaxın, daha çox yaşarı və düşündürücü olur. Tarixi möv-

bağlı milli ideal və xalq taleyi mosolosini tarixi yaddaş müstəvisində çözməyə çalışmışam.

- Həm adını çəkdiyiniz povestdə, həm də tarixi romanlarınızda bir məqam diqqətimizi çəkir. Tarixi obrazların iç dünyalarını, hiss və həyəcanlarını, yaşayışını, yəni daha çox insan olaraq hansı manəvi keyfiyyətlə malik olması faktına daha çox köklənirsiniz.

- Bilirsiniz, siz belə dedikco monim göz-lorimin öntinə tarixi qəhrəmanların Sara Xatun obrazı gəlir, Qara Yuluq Osman, Uzun Hasən, Cahangir Mirzə obrazları gəlir. Eləcə do Sivas, Malatya naibi, ötkəm sarkordə, zarif şair Qazi Bırhanəddini xatırlayram. Teymuri hökmdarı Əbu Səidi Araz konarında Sara Xatunla məşvərətə görürəm. Şah İsmayil, Sultan Yavuz Solim, Çaldıran olayları yenidən gözlorim öntünə gəlir. Bütün bunlar elni müstəvidə tarixi faktlardır...

- Bədi müstəvidə isə monim üçün homin tarixin hiss-həyəcanı, canlı nəfəsi, ehtiraslar, mücahidələr almədir. Yəni monim üçün, deyək ki, Qara Yuluq Osman hakimiyyəti öz oğluna ötürməsi naminə doğma bacısı oğlunun oğluna formən verdiyi anda hansı hisslər keçirdiyini dolğun təsvirini vermək daha cəlbədidir olub. Ya elə eyni məqsədlə doğma qız bəlasının və bacısı oğlunun səadətinə mane olan Qazi Bırhanəddinin iç

- Boli, o romanı yazmaq üçün dini kitab-lardan başlamış, müxtəlif tarixi-bədi əsərlər qədər çoxsaylı kitab oxumuşdum. Ümmüyyətlə, monim işlənməmiş mövzular, səhələr daha çox özüncə çəkir. Peyğəmbor-lor, onların dövrü, həyatı ilə bağlı məntəqlər demək olar ki, toxulmuşumuz mövzular-dandır. Bircə İsa Hüseynovun "Moşşər"ində mövzu fəlsəfi-psixoloji, Çingiz Hüseynovun "Mərac"ında isə dini məzmun qatında işlə-nib. "Od və bit" romanında Lut, İbrahim peyğəmbərle bağlı rəvayət, bütpeştəylin hakim olduğu zamanın, monəvi-oxlaqı aşın-mann baş alıb gətdiyi dövrün real cizgilərini göstərməyə çalışmışam. Nomrudun sarayı və orda baş verənlər, Lutun həyəcan və torəddüdləri, İbrahim peyğəmbərin əqdəsi uğrunda səvəsi, onun köç zamanı yolda qarışdıqçı çətinlikləri marhəli şəkildə izlə-məklə dini-tarixi yaddaş problemini qaldır-mışam. Amma "Od və bit"ün mövzusu Lut peyğəmbərle bağlı tarixi faktları monəvo gətirmək olsa da, mövzuya daha çox sorbət yənaşmış, tarixdən məlun olan bir çox hədis-ə və obrazları, epizodları daha çox bədi-təxoyüli vasitəsilə təqdim etmişəm.

- Məvzusu müasir həyatımızdan götü-rülən əsərlərinizin do eyni maraqla oxun-ması sirsir deyil. Biri elə "Gəlinlik paltar" romanınız. Akademik Nizami Cəfərovun fikrinə oxudum, yazır ki, "həm ideya-məzmun, həm do ifadə-forməcə kifayət yədlər mükəmməl bir əsər"di "Gəlinlik paltarı". Təbii ki, başlıca məqsədimiz monəvi-mənəvi dəyərlərimizə kölgə salan neqəti hallara qarşı yazıçı-vətəndaş məvqeyinizi ortaya qoymaq olub. "Gəlinlik paltarı" var-dövlət hərsitəyincə qarşı qaldırılan qıyım kimi yadda qalır.

- İlk növbədə, Fədai obrazı vasitəsilə be-li bir haqiqəti ifadə etməyə çalışmışam ki, monəviyyat və daxili azadlıq problemi Vəton və Torpaq kimi pak, müqəddəs anlayış-lardan təcrid olunmamalıdır. Ata-babalarınız, nonəlorimiz tarixən monəvi-oxlaqı normalara sədaqət düğüylərlə yaşayıb. Monəvi paklıq, qadın vəfəsi, ləyaqət xalq-ımızn monəvi pasportu olub. Milli dəyərlə-rə arxa çevirən və bu düşüncənin girovuna çevrilən Haris kimiləror, onun bilisənə başqı-ların altında qaşab qalmaq Fonəyo kimi zəif irə-dəli gəncləror əqlənə istəməmiş ki, azad-lıq hissini özlorində gədicə bir instinkt ola-nıraq qəbul etməmiş yox, qür, xür, monəvi müstəqillik monəvi kimi daşıyan Sorraf və

Fədai kimi həmyəşdirlərindən nümunə gö-lürsünüz. Bu gəncəlon əro görə güclüdlər ki, dövrün, zamanonin dəyişməsi onların həyat haqqında olan saf düşüncələrində heç bir vəhdə kölgə sala bilmir, bələton monəvi ifadədən çox uzaq dayana və hər cür çətin-likləro sino giro bərlir.

- Professor Nizaməddin Şəmsizadə "Coğrafiya çubuğu" povestinizdən milli cəmiyyəto Sovet gərəçkəylinin nələri gətirməsi haqqında ballada kimi bəhs edir...

- "Coğrafiya çubuğu"nda mon gəncəylin - demoli, yeniliyin köhnəlik üzərindəki ədalətli qələbəsini, dözümlünü oks etdirməyə çalışmışam.

- Yəni Xudayar bəyin dəyənəyinin kə-sərsizliyinə "Coğrafiya çubuğu"nun fon-unda yenidən gündəmə gətirmisiniz...

- Eynilə o cür... Tipik Azərbaycan kəndi olan Kürəkçinin məktəb direktoru Bohmon müəllim öz savadsızlığını yerli-yersiz hik-kəlorilə, çığır-bağır salmağıyla pordələyir. Elə bu hikəylo do coğrafiya çubuğuna, hot-tə xoritədo olmayan Kürəkçi kondinin üstün-ə və obrazları, epizodları daha çox bədi-təxoyüli vasitəsilə təqdim etmişəm.

- Məvzusu müasir həyatımızdan götü-rülən əsərlərinizin do eyni maraqla oxun-ması sirsir deyil. Biri elə "Gəlinlik paltar" romanınız. Akademik Nizami Cəfərovun fikrinə oxudum, yazır ki, "həm ideya-məzmun, həm do ifadə-forməcə kifayət yədlər mükəmməl bir əsər"di "Gəlinlik paltarı". Təbii ki, başlıca məqsədimiz monəvi-mənəvi dəyərlərimizə kölgə salan neqəti hallara qarşı yazıçı-vətəndaş məvqeyinizi ortaya qoymaq olub. "Gəlinlik paltarı" var-dövlət hərsitəyincə qarşı qaldırılan qıyım kimi yadda qalır.

- İlk növbədə, Fədai obrazı vasitəsilə be-li bir haqiqəti ifadə etməyə çalışmışam ki, monəviyyat və daxili azadlıq problemi Vəton və Torpaq kimi pak, müqəddəs anlayış-lardan təcrid olunmamalıdır. Ata-babalarınız, nonəlorimiz tarixən monəvi-oxlaqı normalara sədaqət düğüylərlə yaşayıb. Monəvi paklıq, qadın vəfəsi, ləyaqət xalq-ımızn monəvi pasportu olub. Milli dəyərlə-rə arxa çevirən və bu düşüncənin girovuna çevrilən Haris kimiləror, onun bilisənə başqı-ların altında qaşab qalmaq Fonəyo kimi zəif irə-dəli gəncləror əqlənə istəməmiş ki, azad-lıq hissini özlorində gədicə bir instinkt ola-nıraq qəbul etməmiş yox, qür, xür, monəvi müstəqillik monəvi kimi daşıyan Sorraf və

- "Qürənci otəq"da bu məvqeyimizə sədiqisiz... Haqq-ədalətə xidmət göstə-rən ənlə vətəndaş - hüquqsız obrazı ya-ratmışınız... Ümmüyyətlə, bu mövzu si-zi, bir qayda olaraq, aparıcı mövzular-nızdan olub.

- Bilirsiniz, mon həmişə bir fikirdə ol-muşam ki, insan bu qarənliq və doləşdiq dün-yədə öz simasını, monəvi bütövlüyünü qoru-yu saxlamalıdır. Dövləti dövlət edən də-yəyor monim üçün müqəddəs anlayışdır. Bu anlayışlar daxilində haqq-ədalətə vicdanlı xidmət göstərən şəxsləri insanlıq oyarı he-səb etmişəm və çalışmışam ki, bədi şəxsi-yətlərin bitkin obrazlarını yaratmaqco cəmiyyəto xidmət edim. Monim yaradıcı mis-

zuda işləmək yüzllərin sükuatına dalmış, buz bağlamış, daşlaşmış hədəsəlorinə yemədən can, nəfəs vermək kimidir. Elə bil bütün bir dövrü yenidən dirildirən. Bu, son dərcə cazibədar, maraqlı bir işdir.

- İndiki zamanda həm də əhəmiyyətli, çox vacib bir iş...

- Əlbəttə, əhəmiyyətli və vacib iş... Tarixi mövzular bu baxımdan monim daha çox cəlb edir. Eyni zamanda, tarixi yaradıcı şəxsiyyətlərin həyatı, fəaliyyəti. Yəni do İsa Muğannanın "Moşşər"ini xatırladıram, Nəsiminin dililə anladılır ki: "Dünyanı Allah-lar, yəni böyük şəxsiyyətlər idarə etmədilər. Oks təqdirdə, dünya cahil əsarətində qa-lar və məhv olar". Bu baxımdan, dünənyim, eləcə do qəhrəmanlıq tariximizin bizə miras qoyduğu Azərbaycanımız izmasını imza-lar içində var edən tarixi şəxsiyyətlərin obrazlarını bədi müstəvidə canlandırməğın vacibliyini get-gədə daha çox hiss ediorəm. Yeni gəncəlon, Nəsimi monim çox sevdə-yim şairidir. "Sən səñər" povestində bu şair-dən bəhs etməklə bərabər, XIV- XV əsrlə

əğrılarını təsvir etmək...

- Bu sırada Uzun Hasənin xəyanət yədlər tutmuş doğma qardaşı Cahangir Mir-zənin üzərinə yürüdüüyü, həmin anlarda Sara Xatunun bir ana və dövlət xadimi kimi keçirdiyi narahət yaşantılar da var...

- Boli! Deyim ki, o gərcin sohnəlori qə-ləmo almaq monim üçün heç do asan ol-mayıb. İnənin ki, həmin sohnəlori yazdıqca ru-hum ağrıyır. O hədəsəlorin ağrısını, həyəcan-ını, təossüffünə iç dünyamda yaşamışam. Onlarla bərabər torəddüdlər keçirmişəm, götür-quy etmişəm. Bu, çox həyəcanlı mə-qəmdir. Həm do tarixin ibrot dərşini verən sohnəloridi. "Sonuncu Fateh" romanını da yazanda bu cür ağrımışdım. Nadir şahın öz oğlunun ölümünə bəis olmasın, daha sonra ata kimi iztirablarını mərcə üçün o yaşantı-ları iç təfəsilatlarına çevirmək lazım idi. Bun-suz almazdım.

- "Od və bit" romanı İbrahim pey-gəmbərin həyatı ilə bağlı yazılmış istisna əsərlərdən idi.

budur - cəmiyyətə xidmət etmək

siyamın başlıca meyarı da budur. Demokratik - hüquqi dövlət quruculuğunda müstəsna rol oynayan, xalq qarşısında sondaqat nümunəsinə çevrilən insanların obrazını yaratmağı həyatımın mənasıdır. Qələmi otaqda Adil Hüseynlin simasında mənə həmişə iç dünyamda yaşatmışam, varlığına ehtiyac duyduğum toz vicdanlı, mübariz, mörd hüquqşünas obrazı yaratmaq istəmişəm. Romanda sirlərin hamısı Şahin Verdiyevin oturdugu 40-cü otaqda çözüldü. Bu cinayət-kar hakiminə həmin otaqda oturmamı nağıllardakı divin gözəl qızın dizinə baş qoyub yatmasına bənzəndən təndiqçilər heç də yarılmırlar... Romanda, həmçinin gözəl və bədbəxt bir qadın olan Cahan xanımın taleyi prizasından cəmiyyətin sosial-mənəvi ifliclərinə işıq salmaqda çalışmışam.

- Qadın həbsxanasında yaşanan həyatı maraqlı ştrixlərlə əks etdirmişiniz...
- Cahanın yazdığı "Könül doftori" həmin həyatın gerçək mənzərəsidir. Bu obrazdan mən qadın dözümlü, mənəvi təmizliyi iləli abidəsinə verməyə çalışmışam. Göstərmək istəmişəm ki, edilən pisliliklərdən nəticədə Samuray qılcığı, Samuray qəzəbi yendindən zühür edəcək...

- "Cəza" nı yazmış bir yazıçısınız. Amma ədəbiyyatda iddiasız birisiniz.

- Mən bütün hallarda olduğum kimi görülməyə çalışıram. Yazmaq, yaratmaq mənim həyat tərzidir. Bunu xüsusən avantaqı məhsab elmərim. Sadəcə, bacardığı yerdə nə qoymağa çalışıram. Hansı əsərdə bu no qədər alımlar, bu başqa məsələdir. "Cəza", düşüncəmi ki, alımlar əsəridir.

- "Cəza" təbiətini global-fəlsəfi-psixoloji dərkinə yönəlmiş söz hədisidir... Cəzanavara mifoloji bir münasibət də var. Pevestdə Cəzanavar insan münasibəti, təbiət cəmiyyəyə qalib gəlir...

- Əgər o mühit həqiqətən insanlıq adına layiqdirsə... Bilirsiniz, mən o əsərdə Cəzanavar təbiətini ölməzlik simvolu kimi yaratmaqda çalışmışam. Bu obrazda mənim tarixi düşüncələrim, haqqımız, torpaqlarımıza qonim kəşillərinin vəhşiliyi öndürən sarsılan reallığı təsvir etməyə çalışmışam. Yəni Heyrətli!.. Yeri gəlmişkən, bu obraz mənim "Xocalar" povestində də yer alır. Təsəvvür edin, yurtda yaşayan - Cəzanavar iblis sifəti, erməni xisləti insan vəhşiliyini dözmür, qəzəbindən öz dili ilə özünü yurtdağandır... Dərdə boyunca onun qeyri-adi sükutu pozmuş ulartısı, əslində, etiraz, əslində, qıyam səsi əks-səda verir. Cəzanavar canavarlığıyla, sanki bu qeyri-insani münasibətinə həyəcan, xocalar təblihi çalır. Ham "Cəza", həm də "Xocalar" povestlərində çalışmışam ki, vofa, sevgi, ədalət haqqında olan fəlsəfi qənaətlərim Cəzanavar - yəni mördliyin simasında obrazlaşdırıla bilər... Təbiətə olan böyük sevgi mənimlə eyni gündə, eyni saatda, eyni anda dünyaya gəlir. Əmədimin ana sidü il, aldığım nöfəslə, içdimin suyla ruhuma, canına homuq. Təbiət mənim üçün ikinci anadır. Ana yalnız öz övladlarını qayğısını çəkdiyi halda, təbiət bütün canlılara analıq edir. "Cəza" povestində təbiətə münasibətimin bədi-i-fəlsəfi mənasını açmağa çalışmışam.

- Bu əsərdəki dorin türk ruhunuz göz qabağındadır. Tumasların və Qanıqların fimsalında Çingiz Aytmatovla ruh doğmalığına aşkar görürsünüz.

- Çingiz Aytmatovun adını çəkmişiz. Taleymində xüsusən çəkisi, rolu olan yazıçıdır. Demişdi ki, Hüseynbə Mirolomovla hər görüşəndə, ondan müsbət enerji alır, monon bəhrələnirəm. Akademik Milli Dram Teatrında "Xocalar" povestini əsasında hazırlanan tamaşaya baxanda göz yaşlarını saxlaya bilməmişdim... Bunu Ataturk Mərkəzindəki görüşü də özə eitrəf etmişdi. Çingiz Aytmatov dostluqda dəqiqliyə, həssaslığa və təmənənsiz münasibətlərə xüsusi qiymət verən adam idi. Bu mənada, aramızda çox oxşarlıq vardı. Bəlkə də, həmifrik olduğumuzda görə tale bizi qovuşdurmuşdu. Deyərdi ki, biz hər bir mövzuda fikir mübadiləsi apara, eyni mövzuda gəlo bilirik. Çingiz Aytmatov türk dünyasına qürur gətirən bir şəxsiyyət və görkəmli yazıçıdır. Taleymiz minnətdarım ki, bu böyük yazıçı ilə aramızda çox təmənənsiz, eitrəli bir bağ yaranmışdır...

- Ümmümlül lider Heydər Əliyevin şəxsiyyətinə və siyasi fəaliyyətinə olan heyranlığınız da eyni münasibət ucalığından gəlir.

- Bu mənim əsas mövzularımdan biridir. "Görkəmli adamların həyatı" seriyasından qələmə aldığım fundamental "Heydər Əliyev" adlı kitabım rus, ingilis, ərəb, Çin, türk, kmon, serb dilləri daxil olmaqla dünyanın 37 dilində kütlüvi tirajla çap olunub. Ulu öndörin həyat və fəaliyyəti, onun Azərbaycan dövləti, müstəqilliyimiz və xalqımız qarşısında xidmətləri tariximizizin qızıl səhifələrindədir. Bu barədə yazmağın özü bir zənginlik məktəbi qənimək kimidir. Qələm dostum Vəktər Andriyanovla birlikdə qələmə aldığımız "Heydər Əliyev" kitabı bütömlükdə tarixin burulğanlarından qalib çıxmış qeyri-adi bir ömrün bədi-i-fəlsəfi salnaməsidir. Bu salnamənin böyük şəxsiyyətinə adına layiq şəkildə araya-ərsəyə gətməyə üçün ulu öndörün şəxsi arxivində qorunan sənədlərlə yanaşı, dövrün tarixi-tarixi materiallarından, faktlardan və onun təsəvvürü bəhrələnməyə çalışmışıq. Çalışmışıq ki, ulu öndörün müxtəlif tarixi fəaliyyətlərini, dolğun obrazını mütləq rəkar-sızlardan əks etdirə bilək. Deyərdim ki, mən Heydər Əliyev epoxasının yetirdiydiyi və bu epoxaya sədaqət bir insanam. Heydər Əliyev dühəsinə, heydər Əliyev şəxsiyyətinə, Heydər Əliyev həqiqətində eitrək eitrək üçün 60-cü illərin sonundan bəri böyük bir yol keçmişəm. Heydər Əliyev haqqında yazdığım əsərlər, əslində, bu yolumu həqiqətini dərk eitrək və tokəmlü məqamı, imkanı kimi baxıram.

- "Gecə bənövşələri" əsərində dünyənin hər üzünü görmüş xanım əfəndinin dili ilə "Eh, ay bala, qəzavü-qədr nədir-sə, odur..." yazmışsınız. Gənc qəhrəmanınız isə bu fikirdədir ki, hər şey insanın özündən asılıdır. Maraqlıdır, yaşınızın bu çağında necə düşüncürsünüz; alın yazısı, qəzavü-qədr, yoxsa cəhd və hərəkət?

- Bilirsiniz, əlbəttə, tale, qismət deyilən bir şey var. Amma cəhdin, mücahidənin böhrəsi bir aydır. Ədəbi səhəddə 1961-ci ildə rayon qəzetində nəşr olunmuş "Bir tükə çörək" hekayəmi çap etdirəndə on dörd yaşım vardı. Noyabrın yeddində... Yeddinci sənəddə oxuyurdum. 1965-70-ci illərdə "Azərbaycan pioniəri" qəzetinin "Ədəbiyyat" səhifəsinə Vaqif Nəsibdən sonra ədəbi işçi kimi mən rəhbərlik etmişəm. Ədəbiyyata hansı böyük sevginin qoynunda gəlmişdim, yəni həmin hissi yaşayıram. Üstündən uzun bir zaman keçib. Bu illər boyu etdiyim cəhdlərin böhrələri bəyadən haqqında bəhs etmişəm əsərlər. Bu cəhdlərin gətirdiyi uğurlar nəticəsində Azərbaycan ədəbiyyatının və ictimai fikrimizin tarixinə daxil olmaq imkanı qazana bilmisəmsə, deməli, cəhdim boşə qıxmayıb.

- Qəzavü-qədr tale barədə danışıq və mən sizin "Maşallahın paneli" hekayənizi xatırladım... Elat həyatının koloritli mənzərələrini, Kəlbəcərin, Laçının təbiətini səmimiyyətlə əks etdirmisiniz. Eyni zamanda doğma Qarabağın, yurdunuzun zorla didərgin, köçkün salınan Maşallahın dorin kədər və ironiyi ilə izlənilən həyatı...

- Bu əsərdə yurd ağrısı yaşayan məcburi köçkün Maşallahın faciəli aldanmışında döcəni ironiyi həm də tragik tələyin faciəni kimi mənalarından maraqlı istəmişəm. Hekayədə belədi ki, Qarabağ qaçqın Maşallah əzəli homkəndlilərindən biri zarafatla deyir ki, həkumət bizim üzün yer tikir. Xəbəri olanlar indidən öz adlarını həzır panellərdən birinin üstünə yazırlar. Həmin panel hansı mənzilini üstünə qoyulacaqsə, adı yazılan adınə mənzilini sahibi olacaq. Homkəndlisin zarafatına inanan Maşallah longomondən öz ədini hazır panellərdən birinin üstünə yazır. Evin tikintisi başa çatanda Maşallah yaxıb görür ki, onun adı yazılan panel lift qəyəsə şahonin üstünə düşüb... Yəni "Bu səri-çöləm əzəldən bulanəb, eç qatılı...".

- Yeri gəlmişkən, mübarizə mövzusu bir neçə rəkarusdan ibləmişiniz. "Yanar qar" əsərindənin böyük vətəndaşlıq yazığı var.

- O əsərdə göstərmək istəmişəm ki, xalq kütlədən, mübarizədən öz cinayətəkar məqsədləri üçün istifadə edən, erməni sərəgylərini öləndə yoncağa, sonra da qatilo çevrilən Məhəmmədlər ibarət deyil. Bu əsər vasitəsilə torpağı işğal olunmuş xalqı düşməno qarşı cihadə qaldırmaq, xalq qəzəbinə əzədləq mübarizəsinə yönəltmək istəmişəm. No qədr nail olduğumu oxucular daha yaxşı bilər. Bir yazıçı olaraq mən özüm atılmış və unudulmuş köhno dayıramın itirilmiş torpaqlarımızın əzədləq yolunda mübarizə meydanına çevirən ədəbi qəhrəmanın - boy Kamran kimi mördlərin yanındam. Onun simasında, xarakterində Laçın, Kəlbəcər dağlarının əzəmlə və yığırını verməyib, bu ərazilərin hər qarışı uğrunda mətləo vuruşmuş düşüncələrini, izi, toz-tər xatirələrini, bərt qoxulu toossətrətlərinə tocessüm eitrərməyə çalışmışam.

- "Güllələnməmiş həkəllərin fəryadı" adlı ədəbi-bədii əsərinizin əsasında çəkilən televiziya filminin təqdimatı zamanı hansı hissləri keçirdiniz?

- Filmdə belə bir eitrəz var; əzğınlaşmış, milli ləyaqətini itirmiş düşməno eitrək musiqisi ilə dünyəni fəth edən Üzeyir bəyinin Şuşadakı bütünü gülləbaran edir. Yəralı bütünü bəşəndən çar axır... Təqdimat zamanı o kadrlara, o yozuma baxa-baxa əlo zənn eitrərdim ki, həmin çar yaddaşınızın, milli unvanlığınızın, üyörümizin qəndir. O eitrə bəşəndə-bəşə mənim bu günümüzdə və sabəhməzə olan suallarım. Cavəbi qalibyyəti, zəfor günümüzəndə gələcək, inşallah!

- Haqqınızda şair Qabilin bir fikrini rastlaşmışım. Yazırdı ki, yer üzündə şair, yazıçı çəxdür. Hüseynbəla bunlardan biridir. Yazıçı bəyənəmək də əlo, bəyənəmək də. Əsas şər insan olmaqdır ki, bu da, mənə görə Hüseynbəlanın ən gələli xüsusiyyətidir.

- Mən həmişə qayğıkeçliyə, səmimiyyətə insanlıq vəzəfəsi kimi baxmışam. Həyat əməlim belədir. Yəni dünyəyə yaxşılıq toxumu ək ki, əbədiyyət olsun...

- Hüseynbəla müəllim, Türkiyə telekanallarında tarixi keçmiş səhələrdən çəxşəyli sərətlər təqdim olunmaqdadır. "Düniyi Örtüqür!", "Quruluş: Osman", "Vətonim sənsən!", "Ya istislaq, ya öləm" və s. Hər düşüncürsünüz ki, niyə bizdə bu çər cüddə müəllmə filmlər çəkilmir, sereyialar inləmiş?

- Maraqlı müşahidədir... Yəni tarix çox vaxt quru, yeknasəq rəkarətlərdin dili ilə yox, canlı, hiss-həyəcanlarla dolu, həyat nöfəsi eitrəzldər, həyat təblərlə fonunda daha yaddaqılan, unudulmaz, cazibədar olur. Qarədsə Türkiyə sinemalarının bu zərorətə, gerçəkliyi yaxşı anlayan və vacib olan işi görürlər. Yaxşı olan cəhdə odur ki, ölkəmizdə maraqlı teleleserialların çəkilişi üçün dövlət vəsaitinə dö malyiyyə dostoyi verilir. Bu səhə öləqə başçısını diqqətdəniz. Ancaq əloqədar şəxslər bir dəstəkəndə necə yərarlanmasə məsələsi bir ayı səhəbət mövzusu... Bizdə daha çox bəyətə, bəsit əlo-məişət mövzularına, sevgi melodramlarına üstünlük verilir. Bəs yeticəni yəni, gənc nəslə vətənpərlilik ruhunda yeticədiməki üçün no zaman iş gərməyə cəhd eitrədoyq?

- İndi inləyəcəm daha çox imkanınız var. Hansı əsərlər üzərində çalışırsınız?
- "Ki şah, iki sultan" trilogiyası "Nurlar" noşriyyətinə çapdadır. Hissə-hissə "Azərbaycan" jurnalında çap olunmuşdu, bütöy şəkildə hazırlayıb nəhayət, çapa verdirdim. Bir də Sultan Məhəmməd Qəzvinə haqqında əsər yazmağa başlanmışam. Bu mövzuda ələzə olan materialları toplayıb, ardıcılı oxuyuram.